

ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ“-БЛАГОЕВГРАД

**Стопански факултет
Катедра „Финанси и отчетност“**

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИ

За участие в конкурс за „Доцент“

По професионално направление

3.8. Икономика

„Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“ (Банково дело)

Обявен в ДВ бр.№ 64/05.08.2014 година

С О Ф И Я

2014 година

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИ

На

Д-р Елена Велкова Ставрова

Главен асистент в катедра „Финанси и отчетност“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

ЗА УЧАСТИЕ В:

Конкурс за избор на „Доцент“ за нуждите на катедра „Финанси и отчетност“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“-Благоевград в професионално направление 3.8. Икономика „Финанси, кредит, парично обръщение и застраховка“, Обявен в ДВ № 64/05.08.2014 година.

Списъкът с резюмета съдържа общо публикации. Представени за рецензиране от Научното жури са 23 публикации, от които : 3 монографии, 1 учебник, 3 студии, 5 научни доклада и съобщения, изнесени пред академична аудитория, 15 научни статии в сборници и научни списания, 1 публикация в електронно издание.

СПИСЪК НА ПУБЛИКАЦИИТЕ, ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА ЗА „ДОЦЕНТ“

I. МОНОГРАФИИ

1. Ставрова, Е., Системи за превенция на достъпа на мръсни пари до финансово-кредитната система, Благоевград, Университетско издателство „ЮЗУ „Н. Рилски“-Благоевград, 2005 година.

Научни рецензенти: Доц. д-р Иван Величков

Изв. Доц. Д-р Розалина Нацева

След събитията на 11 септември 2001 година усилията на цялата банкова общност бяха насочени към засилване ролята на контрола по качеството на ресурса на входа на финансовата система, което намери отражение както по отношение извеждане на инвеститорите в банковата индустрия „на светло“, така и по засилване на мерките за сигурност в самите банки чрез системите на вътрешния и външен контрол по спазване на законосъобразността при осъществяване на основни банкови операции. Представената Монография е посветена на процесите на включване в паричното обръщение средства от престъпни действия чрез различните звена на финансовата система, представляващи реална заплаха за стабилността ѝ и включването на банките в престъпни схеми от различен характер.

В монографията освен теоретичните аспекти на процеса на изпиране на пари от престъпна дейност се анализира и ролята на банковия надзор и международният опит за мерки с превантивен характер по ограничаване на възможностите за използването на банките за придаване на законен произход на средства с незаконен произход.

Ускореното въвеждане на нови финансово-кредитни продукти и услуги в контекста на засилената конкуренция между банковите посредници се явява удобна предпоставка за изпиране на пари от престъпен произход чрез: кореспондентските взаимоотношения на банките,

офшорният бизнес, приватизацията, инвестиции в пенсионни и осигурителни схеми.

Разработен и предложен е модел за изграждане на Единна компютърно-информационна система за обединяване на центрове, обект на заплахата от използване за легализиране на ресурси от престъпна дейност или нарушили данъчни закони на страната-емитент.

Монографията е предназначена както за обучаващи се в специалности от финансово направление, така и за експерти, ангажирани да опазват стабилността на финансовата система и националната сигурност.

2. Ставрова, Е., Управление на Държавния дълг. Състояние и проблеми. Банкови инвестиции в ДЦК., Университетско издателство. "Н. Рилски"-Благоевград, 2010 година.

Научни рецензенти: Проф.д-р Велчо Стоянов

Доц.д-р Ганчо Ганчев

Съвременната глобална криза постави на дневен ред проблема по координиране на фискалните политики на страните – членки на ЕС. Прилагането на единна валута поставя състоянието на финансовите системи в състояние на зависимост от други, а процесите на глобализация засилват ролята на тяхната свързаност.

В Глава първа на монографията е направен теоретичен анализ на значението и функциите на държавния дълг като форма за осъществяване на държавна политика с фискални цели. Описана и анализирана е детайлизираната класификация на държавния дълг в контекста на срока, носителя на дълга, начин на пласиране, обезпечение, форма на изплащане на дохода, източника на финансиране и т.н.

Подобаващо място е отделено на процеса на управление на държавния дълг и връзката с действието на основните инструменти за осъществяване на политика. Представени са и рисковете, носещи заплахата за изпълняване на първоначално поетите ангажименти по обслужване на държавния дълг.

Акцент в разработката е мястото на банковата система по отношение на посредничество между Министерство на финансите и Централната банка по осъществяването на нови емисии и надзор върху вторичния пазар на ДЦК и значението им като част от инвестиционният портфейл на банките.

Изследвана е динамиката на държавните дългове на развити в икономическо отношение страни от Централна и Западна Европа по осигуряването на дълбочина на пазара и сключването на ефективни дейности.

3. Ставрова, Е. Мрежата за банкова сигурност

Монографията е посветена на връзката между промените в състоянието на глобалната финансова система и промените в звената на системата за банкова сигурност с цел запазване на нейното стабилно състояние.

Първата глава е посветена на класификацията на кризите като състояние, факторите, които ги предизвикват и начините за оценяване на ефектите от тях.

Във втората глава се прави анализ на ролята на централната банка като фактор за стабилност, на задължителните минимални резерви, на ролята на собствения капитал на банките за стабилността на системата. Промените в основните надзорни правила в международен аспект и тяхното усъвършенстване като поредица от Базелски споразумения са един от основните акценти в монографията.

Подобаващо място е отделено на значението на спазването на основните принципи за корпоративно управление на банките като корпорации, на значението на вътрешния контрол по спазването на принципите на добрите банкови практики.

Последната глава е посветена на етичните аспекти на финансовото посредничество, провокацията на които е определена като една от основните причини за глобалната финансова криза

II. УЧЕБНИЦИ

1. „Международни финанси и финансова политика“, учебник, в съавт. С Доц. Д-р Ганчо Ганчев, Университетско издателство „ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, 2009 година.

Рецензенти: Проф. д-р Чавдар Николов

Доц. д-р Свобода Тошева

Учебникът п „Международни финанси и финансова политика в първата си глава изяснява ролята на финансите като система, генезиса на възникване и отражението на глобалната финансова криза върху икономиката на световната и българска икономика. Поставен е акцент върху ролята на международните финансови институции за реализирането на интеграционните процеси и надзорът върху световната финансова система. Разгледани са основните национални и колективни валути , както и процесът на валутна интеграция.

Потърсено е мястото на системата за международно кредитиране и е подчертана ролята на платежните системи за динамиката на валутните трансфери.

Разгледани са международните и вътрешни аспекти на косвеното, подоходно облагане и оптималното облагане на доходите от капитала в контекста на основните макроикономически променливи (макрорамка).

2. Тестове, задачи и казуси по банково дело

В съавт. С д-р Розалина Нацева, Университетско издателство на ЮЗУ „Н. Рилски“–Благоевград, 1999.103 стр.

В тематични глави, обобщаващи основни глави от учебното съдържание по учебната дисциплина „Банково дело“ са разработени тестове, задачи и казуси за затвърждаване на основни понятия, връзки и зависимости като знания от студентите, получени в рамките на учебния процес по време на лекции и семинарни упражнения.

Предложени са варианти за иновативни - интерактивни методи в процеса на обучение с цел подобряване на резултатността.

В ръководството са включени обобщаващи, изпитни текстове и кръстословици като игрови и контролни методи за установяване равнището на усвоеност на знанията.

III. СТУДИИ

1. „Банките и заобикалящата ги макроикономическа среда – връзки и зависимости в условията на глобална финансова криза“, Научна конференция „Световната финансова и икономическа криза и стабилността на българската икономика, Фондация „Фридрих Еберт“ и Институт за икономика и международни отношения, Януари 2009, 44 – 86 стр.

Студията има за задача да анализира ролята на финансовата стабилност и връзката ѝ със състоянието на икономическата система

Анализирани са основните групи теории, анализиращи финансовите неравновесия в икономическото познание : теории основани на емпиричния анализ, теории основани на кейнсианския подход, теории основани на монетаристките възгледи, теорията за оптималните валутни зони, теории обосноваващи се на асиметричната информация, теорията за заемните фондове.

Формулирани са основните групи показатели, чиято динамика дава доказателства за състояние на икономическо неравновесие: 1. Макроикономически показатели като инфлация, реален ефективен валутен курс на националната валута, състояние на текущата сметка, динамика на БВП; 2. Финансови показатели като международните валутни резерви, дял на кредита в БВП, динамика на банковите активи и пасиви, динамика на дела на кредитите в общата сума от кредитите. 3. Институционални показатели : експлицитна защита на

депозитите, състояние на правовата среда, равнище на корупция.

Разгледано е отражението на финансовата криза 1996-97 година върху състоянието на банковия сектор на Р. България чрез изследване на динамиката на основните кредитни агрегати, динамиката на лихвените проценти, съотношението БВП/парично предлагане.

3. Същност и правно-организационни форми на предприятието. Финансиране на малкото предприятие. Публични задължения на фирмата. Материали в сборник „Организация и управление на малкия бизнес“ по проект „Трансгранични вертикални оси на предприемачество и подкрепа на младежи и жени“ от Оперативна програма „Европейско териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013“ ,5-10, 23-37, 38-52, Благоевград, 2012.

Студията е разработена в изпълнение на проект „Трансгранични вертикални оси на предприемачеството и подкрепата на младежи и жени“ сътрудничество Гърция-България 2007-2013“ и има за задача да даде необходимите знания за започване на самостоятелен бизнес от търсещи работа и безработни членове на рискови групи в условията на нестабилен пазар на труда

В Глава Първа са анализирани са основните форми за осъществяване на бизнес според системата на правото на Р. България. В Глава втора са представените алтернативите за финансиране, в контекста на различните видове юридическа регистрация, както и различните форми на търговско кредитиране, финансиране със собствен капитал, със средства от програми на ЕС.

Акцент поставен върху финансирането с банкови кредити както и взаимоотношенията с банковите институции по повод приключване на кредитните взаимоотношения.

В Трета глава са представени основните форми на данъчно облагане на бизнеса – данъци върху доходите,

данъци върху сделките и разчетите по местни данъци с общините.

4. Финансиране и облагане на предприятието. Материал в сборник „Проблеми на малкия бизнес“ Материали в сборник „Организация и управление на малкия бизнес“ по проект „Трансгранични вертикални оси на предприемачество и подкрепа на младежи и жени“ от Оперативна програма „Европейско териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013“, 34-52, Благоевград, 2012.

Студията представлява практическо ръководство по за стартиращ бизнес по подготовка на документи за кандидатстване за финансиране от кредитираща институция за нов стартиращ бизнес с цел разширяване на достъпът до финансиране и стимулиране на икономическа активност.

Представени са предимствата и недостатъците на различните видове източници за вземане на оптимално финансово решение и представлява полезна основа за реализиране на информиран избор в условията на среда с високо равнище на неопределеност.

IV. НАУЧНИ ДОКЛАДИ И СЪОБЩЕНИЯ

1.. „**Modeling of structural changes in the banking sector in Republic of Bulgaria**“, International Scientific Conference “Challenges for Analysis of the Economy, The Businesses and Social Progress, Szeged, 19-21.11.2009.

В статията е направен анализ на структурните промени в банковата система на Република България през периода на 1990 – 2009 година в резултат от значителни качествени и количествени изменения на пазара на банкови услуги у нас.

Приложени са статистически методи за изследване равнището на концентрация на активи в банковата система и с използването на индекса на Херфиндейл Хиршман е

прогнозирано нарастващото рисково равнище вследствие на концентрацията на активи в банките от Първа банкова група и банки с основна регистрация в Р. Гърция.

2. « Банковият надзор в условията на глобална финансова криза – развитие и предизвикателства», Научна конференция „Три години членство на България в ЕС – успехи и предизвикателства“, 8 октомври 2010 година, УНСС-София .

Статията е посветена интернационализацията на банковата индустрия, която отправя своите предизвикателства пред традиционния банков надзор и взаимодействието между централните банки и надзорните органи за подобряване на контрола върху трансграничните финансови институции в областта на спазването основните правила за осъществяване на банков бизнес. Да се постигне международен консенсус между контролните органи за целите, които трябва да решат бъдещите регулаторни мерки за ограничаване на пропуските и засилване превантивните мерки в двете основни направления - контрол върху ликвидността и поведението на системно важните финансови институции – това е новата парадигма на международната инфраструктура за банков надзор с цел неговото устойчиво поведение в условията на колебания и трусове.

Влиянието на глобалната финансова криза , а оттам и обхвата на коригиращите действия на регулаторните режими са специфични за всяка страна и се определят от равнището на развитието на финансовия сектор, степента на ливъриджа и качеството на надзорните действия.

Целта на това изследване е анализ на тези проблеми в контекста на състоянието на банковия сектор на Република България.

3. Financial security network as a factor a Banking system stability, „Economics Challenges in Enlarged Europe“, 16-18.06.2013, Tallinn, Estonia.

В изследването е анализирано мястото и ролята на елементите на мрежата за финансова сигурност – задължителните минимални резерви, банковият капитал и системата за защита на депозитите в банки и други. Формулирани са основните тенденции в развитието на световната финансова инфраструктура – динамична макроикономическа среда, доминирано участие на банките и развитие на инструментите за трансфер на банкови рискове, финансов инженеринг за ефективност на банковите бизнес, усъвършенствани системи за сигурност. Тези интензивни процеси, съпътствани с глобална криза на суверенните дългове поставят на дневен ред необходимостта от доизграждане на фискални и банкови надзорни структури на Европейския съюз за решаване на основните задачи, а именно:

1. Система за мониторинг върху поведението на системно важните финансови институции.
2. Преоценка на методите за управление на финансовите рискове.
3. Мониторинг върху сенчестия банков сектор.
4. Прозрачност в дейността на банките.
5. Достатъчност на банковия капитал.
6. Преосмисляне на моделите за банков надзор.
7. Международна система за обмен на информация.

Формулирани са ясни мотиви за редизайн на глобалната финансова система, детайлите на който са важни за да се подготви пътя за изграждане на ефективно работеща надзорна система.

4. „Exploring the Relationship between Credit and GDP“, G. Ganchev, Vl. Tsenkov, E. Stavrova, 31st SUERF Colloquium & Baffi Finlawmetrics Conference “Money, Regulation and Growth: Financing New Growth in Europe”, 4-5 June, 2014 BAFFI Center on International Markets, Money and Regulation, Milan, Italy.

Тазя статия представлява иконометрично изследване върху връзката и динамиката на номиналния брутен вътрешен продукт и с това на номиналния кредит в новите страни-членки на ЕС. Трябва да се отбележи, че най-значимите от гледна точка на оцеляването на икономическите агенти имат своето номинално значение - финансовите задължения, плащания, приходи, сметки и така нататък, всичко, което се определя финансовата издръжливост на фирмите, домакинства и физически лица, се изразява в номинални стойности, в т.ч. и централните банки изчисляващи на база номинален БВП. Иконометричното изследване се основава на идеята, че взаимната зависимост между номиналния БВП и динамиката на номиналния кредит разкрива важни и трайни закономерности.

Друг ключов аспект от изследването е свързан с тълкуването на резултатите и проявлението на Парадокса на спестяванията. С оглед на факта, че инвестициите са най-уязвимата част от БВП, в краткосрочен план, динамиката на номиналния БВП ще се отрази на темповете на спестяване, съответно кредитирането, а не обратното.

В средносрочна перспектива обаче последните промени на обема на кредитиране неминуемо оказват влияние върху динамиката на номиналния БВП. Колебанията на номиналния кредит оформят цикличното поведение на икономическите субекти. Ако нивото на инфлация зависи от динамиката на предлагането на пари и кредита, след това последните изменения на номиналния кредит ще повлияе на нивото на реалния дълг и следователно растежа на реалния и номиналния БВП.

В дългосрочен план хипотезата за да бъде тестван е, че на неутралността и супер неутралността на парите.

Резултатите от изследването показва, че в краткосрочен план може да се открие въздействие от номиналния БВП върху кредитирането, а не обратното. Това потвърждава кейнсианската хипотеза, че инвестициите определят спестяванията и кредита. В краткосрочен план този неутралитет не се потвърждава,

тъй като се предполага силно влияние от номиналния кредит върху номиналния БВП. Закономерности в дългосрочна проекция (1лаг от четири години), се установява статистически значим ефект само от страна на забавеното стойности ва ефект от номиналния БВП върху БВП и кредита.

Дългосрочни въздействия се наблюдават като статистически значимо влияние на кредита над БВП с лаг от на 4 и 7 години. Ръстът в кредитирането в краткосрочен аспект е в положителна корелация с темповете на инфлация. Последният облекчава реална кредитна тежест и има положително въздействие върху реалния и номинален БВП. Този извод се потвърждава с допълнителен Тест за причинност по Грейнджър.

5. „Неравенството в доходите или ...Кой у нас спестява?“ Проф. д-р Ганчо Ганчев, гл.ас.д-р Владимир Ценков, гл. ас. д-р Елена Ставрова, Стоян Танчев, „Международна научна конференция „Демарж или забавен каданс в икономиката и финансите (по примера на ЕС и България), 21-25 май 2014 година, Равда

Настоящата разработка е посветена на изследване на връзката между натрупванията от спестявания и резерви на граждани и фирми във финансовата система като ефект от склонността към спестяване и ефектът на неравенството в доходите върху темповете на нарастването на тези спестявания. Напоследък проблемът за ефективното използване на привлечените в различните форми на финансово посредничество ресурси стоят в центъра на многобройни изследвания, посветени ефективността от използването им за ограничаване на ефектите на отминаващата глобална финансова криза.

Приложеният регресионен анализ върху база от данни за делът на спестяванията в БВП и коефициента Джини показва липсата на краткосрочна (в двугодишен лаг) връзка между променливите и доказана дългосрочна право пропорционална зависимост.

V. НАУЧНИ СТАТИИ В СБОРНИЦИ И НАУЧНИ СПИСАНИЯ

1. **„Златните резерви и глобалната финансова криза“**, сп. Икономика и управление, № 4, 2011 година, 15-22.

Статията е посветена на изследване и анализ на ролята на златото като алтернативна инвестиция в условията на криза когато е всеобща тенденцията по обезценяването на националните валути и инвестиционната общност търси спасителен остров за обезценяващите се спестявания и резерви. Тази значимост нараства в контекста на загубата на значителни инвестиции в резултат от глобалната финансова криза и насочването на свободните ресурси към сравнително устойчиво запазващи стойността си във времето инвестиционни инструменти.

Анализирани са основните предимства на инвестициите в злато и са очертани е тенденциите на пазара на злато и салдата по сметките на основните инвеститори в ценния метал.

2. **«Спестяванията, доходи и икономически растеж, в условията на глобална финансова криза»**, доклад пред Международна юбилейна научна конференция “Финансови измерения на процеса на излизане на икономиките на източноевропейските държави от кризата”, 7 октомври 2011 година, Стопански факултет, ЮЗУ “Н. Рилски”- Благоевград.

Научната статия е посветена на спестяванията като икономическа категория – същност, фактори, които ги определят, източници на формиране и потребление.

С приложение на регресионен анализ е изследвана връзката между спестяванията, brutния вътрешен продукт, доходите и салдото по текущата сметка.

Резултатите показват липса на съществена връзка между променливите и обратно-пропорционална

зависимост между спестяванията и доходите, от което могат да се правят важни изводи и заключения относно политиката на доходите и инвестиционните възможности на резервите на икономическата система.

3. **„Финансова грамотност и инвестиционно поведение - връзки и зависимости“**, в съавторство с Владимир Ценков и Стоян Танчев, Юбилейна конференция „65 години Финансово-счетоводен факултет на УНСС, 25.10.2012. година.

Изследването е посветено на ролята на глобалната финансова и икономическа криза, която провокира икономическото поведение и вземането на финансови решения с проекция в бъдещето не само у икономическите субекти, но и у значителни социални групи от населението. Активното участие на икономическите субекти и гражданите в реалната стопанска размяна в контекста на финансиализирането на участието им в икономическите процеси (размяна, инвестиции и спестявания), им вмениява права и задължения от финансово естество в процеса са преразпределение на доходи, управление на собственост, сключване на сделки за покупки и инвестиции. Налице е тенденцията за увеличаване на трансфера на отговорности от публичните към персоналните и фамилни финанси.

Равнището на финансова грамотност предопределя индивидуалните потребители да направят своя информиран избор и решения, с които да предопределят стабилността на личните финанси. Това е от особена важност за семействата с ограничени възможности, които могат да загубят много в резултат от незадоволителни финансови решения.

В разработката е очертана актуалността на проблема за финансовата грамотност за индивидуалния потребител; да се идентифицират основните фактори, които на околната среда, които предопределят притежаването на значителни финансови познания; да се потърси връзката между инвестиционното поведение на домакинствата и икономическия растеж чрез ролята на

спестяванията и търсенето на кредити. Приложен е иконометричен анализ и е доказано, че не съществува ясно изразена краткосрочна зависимост между нарастването на спестяванията и ръст на кредита, емитиран от банковата система.

10. „Мрежата за финансова сигурност като фактор за стабилност на банковата система“, Международна конференция „Европа на две скорости – възможно ли е?“, 4 октомври 2012 година, Благоевград.

Статията представя концепцията за структурата на мрежата за финансова сигурност в отговор на нарасналият общ рисков фон в резултат на либерализацията на и ограничаване на масовото потребление с цел защита на потребителите. В статията са формулирани основните тенденции д развитието на световната финансова инфраструктура: нарасналото потребление провокира състоянието на основни компоненти на икономическото развитие, лидерска позиция на финансовата индустрия, целенасочване на технологичния прогрес за повишаване ефективността на размяната на различни равнища и алокации, новите критерии за ефективност към звената на финансовата система, регулаторен натиск за мониторинг и прозрачност върху качеството на ресурса в обръщение.

Акценти са поставени върху формите на регулиране на сивият банков сектор като зона на риск, системите за прозрачност и накрая – преосмисляне на модела и изграждане интегриран наднационален банков надзор за възстановяване на доверието в банките в служба на обществото и ограничаване на политическата намеса в тяхната дейност.

11. „Testing the Twin Deficit Hypothesis: The Case of Central and Eastern Europe Countries“, G. Ganchev. E. Stavrova, Vl. Cenkov, International Journal of Contemporary Economics and Administrative Sciences, 2012, Vol 2, № 1, pp 1-21.

Иконометричното изследване има за цел да докаже равнището на проявление хипотезата за връзката между дефицита по текущата сметка и дефицитът във фиска въз основа на извадка от данни от страни на Централна и Източна Европа. Основните констатации могат да бъдат обобщени като потвърждение на съществуването на положителна връзка между текущата сметка и фискалния баланс. Връзката обаче не е много значима и прилагането на контролна фиктивната променлива показва, че фактори, различни от фискалния дефицит трябва да влияят на зависимата променлива. Анализът с прилагането на VAR – модел даде допълнителни резултати, които не потвърдиха съществуването на стабилна положителна връзка между текущата сметка и фискалния баланс, а по-скоро обратното. В същото време бе установена силна степен на влияние на състоянието на платежният баланс на фискалния баланс, което противоречи по принцип на хипотезата за двойния дефицит. Фискалната позиция се определя от динамиката на текущата сметка и изоставаха стойностите на дефицита по фиска при тези условия можем да се приеме хипотезата, че въздействието на текущата сметка е дублира целенасочена политика на фискалните органи за използване на фискалния инструмент срещу негативните тенденции по текущата сметка с лаг във времето..

12. „Efficiency of the Banking industry – relationships and dependence. Bulgaria-Albania – comparative study“. 19.10.2012 година. South-East European Countries toward European integration. First International Conference, University “Al. Xhuvani”, Elbasan 19.10.2012.

Това сравнително изследване има за цел да покаже съществуват ли съществени различия в динамиката на развитие на банковите системи на две страни на Балканския полуостров, отличаващи се с ограничени източници за финансиране, работещи в условията на силно отворени икономики и демонстриращи стремеж за възприемане на европейски зрели банкови практики.

Ефективността на банковите операции е един от основните наблюдавани оценъчни показатели за резултатите от дейността на банките и се ползва за база за независима оценка за нуждите на сравнителния анализ.

Резултатите от сравнителното изследване показваха, че са налице съществени различия в темповете на нарастването на спестяванията като дял от БВП, за които са налице обективни обстоятелства и салдото по текущата сметка. Данните от сравненията по отношение на основни показатели на системите като: дял на чуждестранните инвестиции в системата, ROA и ROE не показват съществени различия и двете системи се оказват приблизително еднакво засегнати от глобалната финансова криза.

14. „Ethics Paradigm of global financial crisis“, Годишник на Софийския университет „Свети Климент Охридски“–Стопански факултет, Том 2, 265-273.

Статията е посветена на етичното поведение и спазването на основни етични принципи от страна на експерти във финансовата индустрия, провокирани от глобалната финансова криза като нарушение на основни принципи за корпоративно управление. Финансовото посредничество се реализира на база взаимно доверие от страна на вложители и инвеститори в банки. Асиметричността на информацията в банковата индустрия е с особена степен на проявление поради противоположно насочените интереси на двете страни в процеса на инвестиране. За тази цел се препоръчва повишаване информираността, на финансовата грамотност с цел осигуряване на широк достъп до финансово посредничество на значими социални групи, вземане на информиран избор и свобода на инвестиционните решения.

15. „Малък и среден бизнес в условията на глобална криза – да бъде или да не бъде“: Сборник от статии в изпълнение на проект „Политики към малките и

средни предприятия в Югозападна България“, Катедра МИО-2013 година финансиран по Наредба № 9 на МОН.

Статията е посветена на особеното място, което заема малкия и среден бизнес в европейския икономически пейзаж. Бизнесът е носител на особени характеристики, като използващ предимно вътрешни източници, възпрепятстван е достъпът му до ресурс на откритите пазари, липса на прозрачност и склонност към ограничаване на контрола.

В статията е направен анализ на влиянието на глобалната криза върху състоянието на сектора от МСП и достъпът му до ресурс. Анализирани са данни за относителните тегла от масата на бизнеса, който ползва външно финансиране под формата на овърдрафт, лизинг, търговски кредит, банкови заеми, капиталово финансиране, средства на собственика, като с най-голямо относително е теглото на фирмите, които ползват овърдрафт. Тези количествени показатели дават възможност да се направят изводи за характера на активния бизнес – с ограничен ресурс, който ползва краткосрочно, следователно неинвестиционно текущо, следователно за оборотни средства.

Отделено е подобаващо внимание на основните фактори, които определят достъпът до финансиране, а именно цената на ресурса като лихвен процент за новостартиращ бизнес. Резултатите от изследване на временните редове от лихвени проценти от базата данни на , че в пиков етап от развитие на кризата банките са повишили значително цената на кредитния ресурс, т.е българските банки са действали прокризисно вместо да стимулират бизнеса с облекчени условия на финансиране.

В статията са анализирани методите за оценка на кредитополучателите и възможността за фалиране.

VI. ПУБЛИКАЦИИ В ЕЖЕДНЕВЕНИЦИ И ЕЛЕКТРОННИ ИЗДАНИЯ

1. „The gold – other currencies“, 07.2011,
<http://www.b2bmagazine.bg/issue/23/b2blegal.php?p=118>

Статията с образователно-информационен характер представлява анализ на пазара на злато, основните фактори, които правят „жълтият метал“ привлекателна инвестиционна алтернатива в условията на всеобща неопределеност.

В статията са описани предимствата на златният инвестиционен избор и основните групи потребители - първата - в областите на науката, техниката, и втората – предимно за ювелирни цели като следствие на етно-религиозни обичаи.

Направен е хронологичен анализ на използването на златото като всеобщ еквивалент за размяна до етапа на отменяне на златният стандарт (обезпечаване на емитираните от централната банка парични знаци със съответното количество злато.) По тази причина централните банки представляват участници със солидни позиции на пазарите за ценни метали и оттам да влияят ефективно чрез операциите си на тези пазари.

Автор: Гл.ас.д-р Елена Велкова СТАВРОВА
Резюмета на публикации
Благоевград
2014 година